

คำอธิบายเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำคำอธิบายเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษาจากคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ปี พ.ศ. 2550 โดยสาระส่วนใหญ่ยังคงยึดตามที่ระบุในคู่มือฯ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ

คำอธิบายเพิ่มเติม

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 2 มีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกันและกัน และสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบัน ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาของชาติ และ**เกณฑ์มาตรฐานระดับ 3** มีการกำหนดตัวบ่งชี้ของการดำเนินงาน และกำหนดเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

กลยุทธ์ หมายถึง แผนกลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนระยะยาว โดยทั่วไปมักใช้เวลา 5 ปี เป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของสถาบัน จากแผนกลยุทธ์นำมาจัดทำแผนดำเนินการหรือแผนปฏิบัติการหรือแผนประจำปี ซึ่งเป็นแผนการทำงานเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งจะมีรายละเอียดโครงการ กิจกรรม ผู้รับผิดชอบงบประมาณ และค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้ที่กำหนดว่าจะต้องทำได้

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 4 มีการดำเนินการตามแผนครบทุกภารกิจ

“ทุกภารกิจ” หมายถึง ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมี 4 ภารกิจ คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 6 มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน เป้าประสงค์ เป้าหมายกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ ตลอดจนสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

“อย่างสม่ำเสมอ” หมายถึง มีการดำเนินการในช่วงเวลาที่ควรดำเนินการทุกครั้ง นั่นคือมีการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานกับแผนกลยุทธ์ทุกปี เนื่องจาก แผนการดำเนินงานเป็นแผนที่จัดทำเป็นรายปี ส่วนการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับแผน

ของชาติ และสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ดำเนินการเมื่อมีการปรับเปลี่ยนแผนของชาติ หรือเมื่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 7 มีการนำผลการประเมินและผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

“อย่างต่อเนื่อง” หมายถึง มีการนำผลการประเมินและผลการวิเคราะห์ในเกณฑ์มาตรฐานระดับ 5 และระดับ 6 มาปรับปรุงแผนการดำเนินงานทุกปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

คำอธิบายเพิ่มเติม

ตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด หมายถึง ตัวบ่งชี้ของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานระดับ 3 ของตัวบ่งชี้ที่ 1.1

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

คำอธิบายเพิ่มเติม

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 6 หลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตร ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกเรื่อง และมีการประกันคุณภาพหลักสูตรครบทุกประเด็นตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

หลักสูตรที่ได้มาตรฐาน หมายถึง หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในรอบปีการศึกษาที่ทำการประเมิน ที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ของ สกอ. (การพิจารณาหลักสูตรที่ได้มาตรฐานให้พิจารณาในปีการศึกษาที่ประเมิน ไม่ใช่ปีที่ได้รับการรับรองจาก สกอ. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรดูได้จาก http://www.qa.kmutnb.ac.th/qa_knowledge/qa_knowledge_criteria.php)

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 7 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย (ปริญญาโท เฉพาะ แผน ก และปริญญาเอก) ที่เปิดสอนมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมด

การนับหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ให้ับหลักสูตรที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรอบปีการศึกษาที่ทำการประเมิน หากหลักสูตรระดับปริญญาโทใด ๆ เปิดสอนทั้ง แผน ก และแผน ข ให้ับเฉพาะหลักสูตรที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแผน ก เท่านั้น หากหลักสูตรดังกล่าวมีแต่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแผน ข จะไม่นับเป็นหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย

การนับหลักสูตรทั้งหมด ให้ับหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนทุกระดับปริญญา โดยนับรวมหลักสูตรที่รับนักศึกษาแต่ไม่นับรวมหลักสูตรที่สถาบันอนุมัติให้ปิดดำเนินการแล้ว

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบายเพิ่มเติม

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียนทุกหลักสูตร

“มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน”

หมายถึง มีวิธีการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา และการสอนของอาจารย์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในรายวิชานั้น โดยมีภาวะวิเคราะห์พัฒนาการของผู้เรียนประกอบ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม

เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำในแต่ละกลุ่มสาขา นอกจากใช้เกณฑ์มาตรฐานตามที่ระบุในหนังสือคู่มือฯ ของ สกอ. อาจใช้ตามเกณฑ์วิชาชีพที่มีการกำหนดโดยสภาวิชาชีพ (มีหลักฐานชัดเจน) ก็ได้

ในระดับสถาบัน เปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณค่าร้อยละของความเบี่ยงเบนระหว่างจำนวน FTES ต่ออาจารย์ประจำกับเกณฑ์มาตรฐาน และเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินในระดับสถาบัน โดยให้พิจารณาจากร้อยละของจำนวนคณะหรือหน่วยงานจัดการเรียนการสอนที่เทียบเท่าที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด (3 คะแนน หรือความเบี่ยงเบนจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ระหว่าง - 5.99 % ถึง 5.99 %) โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
น้อยกว่าร้อยละ 80	ร้อยละ 80 - 90	ร้อยละ 100

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรีปริญญาโท ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบายเพิ่มเติม

คุณวุฒิของอาจารย์ประจำ พิจารณาจากระดับคุณวุฒิที่ได้รับหรือเทียบเท่าตามหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณวุฒิของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่มีการปรับคุณวุฒิการศึกษา ให้มีหลักฐานการสำเร็จการศึกษาภายในรอบปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

คำอธิบายเพิ่มเติม

กรณีสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ และไม่มีระบบตำแหน่งทางวิชาการไม่ต้องประเมินตัวบ่งชี้นี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์

คำอธิบายเพิ่มเติม

จรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ ให้พิจารณาตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ว่าด้วยมาตรฐานจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ที่ กพอ. กำหนดเป็นอย่างน้อย

เกณฑ์มาตรฐานระดับ 5 มีการนำผลการกำกับติดตามประเมินผลไปใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และการวางแผนป้องกันการกระทำผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพให้เหมาะสมทันสมัยยิ่งขึ้น

หมายถึง มีการวิเคราะห์และสรุปปัจจัยเสี่ยง รวมถึงจัดทำแผนป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการกระทำผิดจรรยาบรรณ และดำเนินการตามแผนที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

คำอธิบายเพิ่มเติม

การเกณฑ์ทหาร ศึกษาต่อ และอุปสมบท ไม่นับว่ามีงานทำ และให้นับเฉพาะผู้ที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น

ตัวบ่งชี้อื่น ๆ จะนำเสนอในฉบับต่อไป